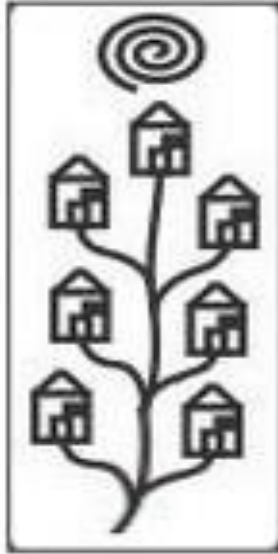

MLADINSKI DOM MARIBOR

Ulica Saše Deva 21, 2000 Maribor

Tel.: 02 333 35 00; 040 593 745

E-mail: mladinski.dom-maribor@guest.arnes.si

<http://www.mladinski-dom-maribor.si>

PRAVILA STROKOVNEGA CENTRA

V skladu s sklepom o ustanovitvi javnega vzgojno izobraževalnega zavoda Mladinski dom Maribor št. 01403-29/2016/4 z dne 24.8.2016 in Zakonom o obravnavi otrok in mladostnikov s čustveno vedenjskimi težavami in motnjami v vzgoji in izobraževanju (ZOOOMTVI) (Ur. List RS 200/20) in po predhodno opravljeni obravnavi v strokovnem zboru, je na predlog ravnatelja strokovnega centra, svet zavoda, na seji dne 1. 6. 2021 sprejel Pravila Strokovnega centra Mladinski dom Maribor

Vsebina

1. NAMEN PRAVIL STROKOVNEGA CENTRA	4
1.1 PREDSTAVITEV STROKOVNEGA CENTRA MLADINSKI DOM MARIBOR.....	4
2. SPLOŠNE DOLOČBE.....	7
3. NAČINI ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI.....	7
3.1 Območje Strokovnega centra.....	7
3.2 Postopki za zagotavljanje varnosti	8
4. OGLED, SPREJEM IN ODPUST OTROK IN MLADOSTNIKOV	10
4.1 Pred sprejemom v Strokovni center	10
4.2 Sprejem v Strokovni center.....	11
4.3 Sodelovanje in dogovori s starši/skrbniki.....	12
4.4 Sodelovanje in dogovori s šolami.....	13
4.5 Sodelovanje in dogovori s CSD in družinskimi sodišči	13
4.6 Odpust otroka/mladostnika iz strokovnega centra	14
4.7 Stroški bivanja	15
4.8 Status med namestitvijo	15
5. ORGANIZIRANOST	16
5.1 Preventivne oblike dela.....	17
5.1.1 Preventivno svetovalna služba in mobilni tim	17
5.1.2 Poldnevni program.....	18
5.2 NAMESTITVENE OBLIKE	18
5.2.1 Stanovanjska skupina	18
5.2.2 Intenzivna skupina	18
5.2.3 Španova kmetija	19
5.2.4 Vzgojna skupina	20
5.3 Predodpustna in poodpustna obravnava.....	20
5.3.1 Mladinska stanovanja	20
5.4 Domska skupnost	21
6. PRAVICE IN DOLŽNOSTI OTROK IN MLADOSTNIKOV	21
6.1 Načela vzgojne obravnave	21
6.2 Osnovne pravice in dolžnosti	22
6.3 Pravice otrok in mladostnikov.....	22
6.4 Dolžnosti otrok in mladostnikov	22
6.5 Prepovedi	23
7. IZOBRAŽEVANJE	23
8. PRAVILA OBNAŠANJA IN RAVNANJA TER Z NJIMI POVEZANE DOLŽNOSTI IN ODGOVORNOSTI OTROK OZ. MLADOSTNIKOV.....	24
8.1 Pravila življenja in dela	24
8.2 Prehranjevanje in ravnanje z živili.....	26
8.3 Omejitve uporabe denarja, naprav, pripomočkov	26
8.4 Pravila obnašanja na sprehodih, izletih in ekskurzijah.....	27
8.5 Pot otrok/mladostnikov domov in vračanje nazaj	27
8.6 Obveščanje o odsotnosti otrok/mladostnikov	27
8.7 Posebne prepovedi / pravila	28
9. ODPRTOST INSTITUCIJE	29
9. VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI ZA POSAMEZNE KRŠITVE PRAVIL	29
9.1 Pravna podlaga za vzgojne ukrepe.....	29
9.2 Sprejemanje odločitev za vzgojni ukrep.....	29
9.3 Načini izvajanja in vrste vzgojnih ukrepov	30
9.3.1 Načelo postopnega reagiranja	30
9.3.2 Vzgojni ukrepi.....	31
9.4 Vrste kršitev pravil ter sankcije zanje.....	31

9.4.1 Vrste kršitev pravil	31
9.4.2 Postopki reševanja vzgojnih težav	32
9.4.3 Pregled osebnih stvari	33
9.4.4 Povrnitev materialne škode	33
10. VARSTVO PRAVIC	34
11. POHVALE, PRIZNANJA, UGODNOSTI	34
12. SODELOVANJE PRI ZAGOTAVLJANJU PSIHO SOCIALNEGA IN ZDRAVSTVENEGA VARSTVA OTROK OZ. MLADOSTNIKOV.....	35
12.1 Ravnanja v primeru poškodb, nalezljivih bolezni in epidemij	35
13. KONČNE DOLOČBE	35
13.1 Veljavnost.....	36

1. NAMEN PRAVIL STROKOVNEGA CENTRA

Mladinski dom Maribor je namenjen vzgoji in otrok in mladostnikov s čustvenimi in vedenjskimi težavami in motnjami. Vsak nosi svoj del odgovornosti za to, da je sobivanje urejeno, prijetno in varno. Otroci in mladostniki v Strokovni centru se pripravljajo za življenje, ko bodo naš strokovni center zapustili, vendar morajo še pred tem nadoknaditi vse tisto, kar je bilo zamujeno pred prihodom k nam. Posebna organizacija in pravila so nujni, da se zagotovijo pogoji za izvajanje letnega delovnega načrta in individualiziranih programov za vsakega otroka posebej, v katerih so zajeti vsi zastavljeni cilji.

Namen Pravil strokovnega centra je torej, da omogočijo ustrezne pogoje za življenje in delo posameznika, za socialno varnost vseh (posameznika, skupine in celotne institucije) in za humane medsebojne odnose na vseh nivojih.

1.1 PREDSTAVITEV STROKOVNEGA CENTRA MLADINSKI DOM MARIBOR

Mladinski dom Maribor je organiziran v deset stanovanjskih skupin, tri vzgojne skupine, enoto poldnevnega programa in dve mladinski stanovanji, enote pa se nahajajo na trinajstih lokacijah. Namenjen je otrokom in mladostnikom, dekletom in fantom, v starosti od 6 do 18 let in več, ki imajo čustvene in vedenjske težave/motnje in iz različnih razlogov ne morejo živeti s starši/skrbniki v matičnih družinah. Običajno imajo nizko samopodobo in imajo težave pri vključevanju v običajno življenjsko sredino. V Mladinskem domu Maribor ostajajo otroci in mladostniki toliko časa, da zaključijo izpolnijo cilje iz individualiziranega vzgojnega načrta.

Življenje in vključevanje v programe Strokovnega centra Mladinski dom Maribor nudi otrokom in mladostnikom varnost, osnovno oskrbo, pomoč pri vzgoji in izobraževanju in omogočanju kvalitetnega preživljanja prostega časa, spodbudno okolje za razvoj potencialov.

Delo v strokovnem centru je usmerjeno v otroka in mladostnika, v upoštevanje in zadovoljevanje njegovih individualnih potreb, želja in možnosti. Vzgojitelji in ostalo podporno osebje s svojo prisotnostjo skozi vse leto zagotavljajo izvajanje vzgojnega procesa. Način življenja in dela je usklajen z načeli samoorganizacije. Široka paleta strokovnih prijemov ter osebna angažiranost strokovnih delavcev in ostalih zaposlenih ustvarjajo življenje Strokovnega centra Mladinskega doma Maribor.

Vizija našega dela je, da se ustanova odziva na konkretne potrebe otrok in mladostnikov, da ostaja izhodiščni pristop dela, odnos, da se ustvarja ugodna klima, kot izhodišče za vzpodbudno odraščanje otrok in mladostnikov z vsemi njihovimi odgovornostmi, pravicami in dolžnostmi.

Ustanoviteljstvo

Ustanovitelj Strokovnega centra Mladinski dom Maribor je Vlada Republike Slovenije. Strokovni center je ustanovljen za opravljanje javne službe na področju vzgoje in izobraževanja otrok in mladostnikov s čustvenimi in vedenjskimi težavami ter motnjami po javno veljavnih vzgojno-izobraževalnih programih, ki jih v izvajanje določi ministrstvo, pristojno za šolstvo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo)

Upravljanje

Strokovni center Mladinski dom Maribor upravljata ravnatelj in Svet zavoda, ki zagotavljata izvajanje letnega delovnega načrta in uresničevanje pravic, obveznosti in odgovornosti otrok, mladostnikov in staršev.

Strokovni center Mladinski dom Maribor
Ulica Saše Deva 21
2000 MARIBOR

Tel. št.: 02 333 35 00

Elektronski naslov: mladinski.dom-maribor@guest.arnes.si

Spletna stran: www.mladinski-dom-mb.si

Davčna številka: 95581537

Matična številka: 5050448000

Transakcijski račun: 01100-6030690241 (UJP Slovenska Bistrica)

Ravnatelj: Milan Došen

Uradne ure:

- Tajništvo na Ulici Saše Deva 21, Maribor: v ponedeljek, sredo in petek 9.00 – 13.00, v sredo tudi 14.00 do 16.00
- Tajništvo na Polanski c. 6, Slivnica: vsak dan od ponedeljka do petka 9.00 – 12.00

Čas uradnih ur tajništva je v času šolskih počitnic prilagojen.

Prostorski in kadrovski pogoji

Mladinski dom Maribor je organiziran v deset stanovanjskih skupin, tri vzgojne skupine, enoto poldnevnega programa in dve mladinski stanovanji, enote pa se nahajajo na trinajstih lokacijah. Namenjen je otrokom in mladostnikom, dekletom in fantom, v starosti od 6 do 18 let in več, ki imajo čustvene in vedenjske težave/motnje in iz različnih razlogov ne morejo živeti s starši/skrbniki v matičnih družinah. Običajno imajo nizko samopodobo in imajo težave pri vključevanju v običajno življenjsko sredino. V Mladinskem domu Maribor ostajajo otroci in mladostniki toliko časa, da zaključijo izpolnijo cilje iz individualiziranega vzgojnega načrta, a največ do 26. leta.

Življenje in vključevanje v programe Strokovnega centra Mladinski dom Maribor nudi otrokom in mladostnikom varnost, osnovno oskrbo, pomoč pri vzgoji in izobraževanju in omogočanju kvalitetnega preživljanja prostega časa, spodbudno okolje za razvoj potencialov.

Delo v strokovnem centru je usmerjeno v otroka in mladostnika, v upoštevanje in zadovoljevanje njegovih individualnih potreb, želja in možnosti. Vzgojitelji in ostalo podporno osebje s svojo prisotnostjo skozi vse leto zagotavljajo izvajanje vzgojnega procesa. Način življenja in dela je usklajen z načeli samoorganizacije. Široka paleta strokovnih prijemov ter osebna angažiranost vzgojiteljev ustvarjajo življenje Strokovnega centra Mladinskega doma Maribor.

Vizija našega dela je, da se ustanova odziva na konkretne potrebe otrok in mladostnikov, da ostaja izhodiščni pristop dela, odnos, da se ustvarja ugodna klima, kot izhodišče za vzpodbudno odraščanje otrok in mladostnikov z vsemi njihovimi odgovornostmi, pravicami in dolžnostmi.

Delo poteka 24 ur na dan, skozi celo koledarsko leto – tudi ob vikendih, počitnicah in praznikih. Če se zgodi, da gredo vsi otroci in mladostniki domov se med vikendi skupine zaprejo, med počitnicami se enote združujejo ter oblikujejo dežurne skupine. Strokovni center se zapre, ko so dežurne skupine na projektih. Vzgojitelji skupaj z otroki in mladostniki skrbijo za dinamiko in obveznosti, ki jim jih narekuje skupinsko življenje.

V Strokovnem centru Mladinski dom Maribor so zaposleni različni kadri v skladu s Pravilnikom o normativih in standardih za izvajanje vzgojno-izobraževalnih programov za otroke s posebnimi potrebami in v skladu s sistematizacijo delovnih mest. V stanovanjskih skupinah so zaposleni 4 ali 5 vzgojiteljev, v vzgojnih 4 vzgojitelji na skupino. Stanovanjskih skupinah, kjer so nameščeni tudi osnovnošolci imajo podporo gospodinje. V vzgojnih skupinah imajo še podporo svetovalne službe (soc. delavka, psihologinja, zdravstveni tehnik). V poldnevem programu ena vzgojiteljica. Vse skupine podpirajo tudi računalnikarji. Za potrebe v hortikulturnem centru je zaposlena učiteljica praktičnega usposabljanja, enako tudi na Španovi domačiji. Mobilna pedagoginja izvaja dodatno učno pomoč. Za potrebe preventivno svetovalnega dela oz. mobilnega tima sta zaposleni dve svetovalni delavki. Tehnično administrativni kader je zaposlen v skladu s soglasjem MIZŠ k sistematizaciji delovnih mest.

Izobraževalne možnosti

Otroci in mladostniki Strokovnega centra Mladinski dom Maribor so vključeni in se izobražujejo v zunanjih oz. običajnih osnovnih (tudi v posebnih programih) in srednjih šolah v vseh programih nižjega in srednjega poklicnega izobraževanja, poklicno-tehniškega izobraževanja ter srednjega gimnazijskega izobraževanja. Več otrok in mladostnikov ima odločbo o usmeritvi kot otrok s posebnimi potrebami.

Vzgojitelji, v vzgojnih skupinah tudi svetovalna služba, sodelujejo s šolskimi svetovalnimi službami, razredniki, posameznimi profesorji na šolah, kamor so vključeni naši otroci in mladostniki.

Mladostniki, ki potrebujejo dnevno obliko dela obiskujejo poldnevni program, v katerem opravijo svoje učne obveznosti in se učijo sodelovanja, spoštovanja in sprejemljivih oblik vedenja. Ob tem, da ostajajo v domačem okolju.

Mladostniki, ki se izobražujejo po osebnih izobraževalnih načrtih najdejo svoje mesto tudi na Španovi domačiji, kjer se izobražujejo v prilagojenih oblikah pouka in pridobijo izobrazbo na individualiziran način.

2. SPLOŠNE DOLOČBE

Na osnovi letnega delovnega načrta za vse enote in programe ter v sodelovanju strokovnih delavcev Pravila natančneje opredeljujejo in določajo:

- dolžnosti in odgovornosti otrok, mladostnikov in zaposlenih,
- načine zagotavljanja varnosti,
- pravila obnašanja in ravnanja,
- vzgojne ukrepe za posamezne kršitve pravil,
- organiziranost Strokovnega centra,
- opravičevanje odsotnosti,
- sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva in nekatere druge vsebine povezane s tem.

Poleg določil iz Letnega delovnega načrta se pri uporabi in izvajanju upoštevajo določila temeljne zakonodaje:

Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja,
Zakon o osnovni šoli,
Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami,
Zakon o delovnih razmerjih,
Zakon o mediaciji v civilnih in gospodarskih zadevah,
Zakon o uresničevanju načela enakega obravnavanja,
Zakon o varstvu osebnih podatkov,
Zakon o varstvu pred požarom,
Zakona o varnosti in zdravju pri delu,
Zakona o evidencah na področju dela in socialne varnosti, Zakon o preprečevanju nasilja v družini

ter v zvezi s tem sprejeti predpisi in interni akti.

3. NAČINI ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI

3.1 Območje Strokovnega centra

Območje Strokovnega centra so vsi objekti in funkcionalna zemljišča na katerih izvaja svoje dejavnosti in s katerimi upravlja (stavbni objekti, dvorišča, igrišča, zelenice, vrt in podobno).

Strokovni center izvaja videonadzor pred vhodi in parkirišči v enotah 1, 2, 3, 4, 5 in enota Slivnica.

Opustitve ali dejanja, ki se v skladu s temi Pravili obravnavajo kot kršitve pravil in dolžnosti, so tista, ki so se zgodila v strokovnem centru ali v okviru dejavnosti zunaj strokovnega centra.

Otroci in mladostniki so na poti v skupino in iz skupine strokovnega centra ter pri vseh aktivnosti izven strokovnega centra dolžni spoštovati cestnoprometne predpise.

Otroci in mladostniki ter zaposleni so dolžni upoštevati zakonodajo Republike Slovenije.

Otroci in mladostniki so dolžni upoštevati Pravila ter varnostni načrt za aktivnost, ki se izvaja.

3.2 Postopki za zagotavljanje varnosti

Za zagotavljanje varnosti otrok in mladostnikov in preprečevanje nasilja nad in med otroci, Strokovni center v vseh enotah in programih izvaja naslednje ukrepe.

Preventivni ukrepi:

- svetovanje in usposabljanj otrok za varno uporabo pripomočkov, naprav in opreme,
- preprečujemo dostop otrokom do nevarnih snovi in naprav,
- zagotavljamo, da so objekti, učila, oprema, stroji in naprave v skladu z veljavnimi normativi in standardi ter zagotavlja varno izvajanje dejavnosti,
- usposabljam delavce za varno delo,
- varujemo osebne podatke,
- zagotavljamo ustrezno število spremljevalcev na ekskurzijah, projektih, športnih in kulturnih prireditvah, v doživljajsko – pedagoških projektih itd., v skladu z veljavnimi normativi in standardi ter navodili za izvajanje učnih načrtov,
- zagotavljamo otrokom ustrezno opremo, kadar sodelujejo pri urejanju strokovnega centra njegove okolice,
- seznanjamo otroke in starše z načrtom varnih poti.

Aktivni ukrepe:

- prisotnost zaposlenih v prostorih in površinah strokovnega centra,
- nadzor nad vstopom obiskovalcev strokovnega centra,
- ukrepi v primeru nezgod in epidemij,
- v skupnih prostorih ni več oseb, kot je glede na prostor predvideno,
- opredeljen način prihoda in odhoda otrok in mladostnikov,
- oblikovanje vzgojnih skupin, stanovanjskih skupin, mladinskih stanovanj in drugih programov v skladu z veljavnimi normativi in standardi,
- pregled in vzdrževanje koles in drugih športnih pripomočkov,

- nadzor v primeru suma prinašanja nevarnih/nedovoljenih predmetov in substanc/snovi v strokovni center.

Strokovni center lahko občasno organizira vzgojno izobraževalno delo v posebej oblikovanih skupinah otrok, z namenom, da se otrokom zagotovi varnost oziroma nemoteno vzgojno ter učno delo.

Posebnost so mladinska stanovanja, kjer ni stalne prisotnosti vzgojitelja, ampak redni občasni nadzor koordinatorja za mladinska stanovanja.

Posebno varstvo otrok

Strokovni center mora varovati otroke pred:

- nadlegovanjem,
- trpinčenjem,
- zatiranjem,
- diskriminacijo,
- nagovarjanjem k dejanjem, ki so v nasprotju z zakonom in splošno sprejetimi civilizacijskimi normami in pred tem, da bi jih:
- namerno poniževanjem drugih otrok,
- drugimi osebami, ki vstopajo v prostor strokovnega centra.

V primeru, da otrok oziroma mladostnik ne upošteva pravil, dogovorov ter zakonodaje in navodil strokovnih delavcev in zaradi tega pride do nezgode, strokovni center ne prevzema odgovornosti.

Otrok oziroma mladostnik ali zaposleni mora v strokovnem centru, če obstaja nevarnost poškodbe, upoštevati varnostne ukrepe.

V primeru, da v času bivanja v strokovnem centru pride do kakršne koli nezgode zaradi otrokovega oziroma mladostnikovega neupoštevanja danih navodil in varnostnih ukrepov, strokovni center zanj ne prevzema odgovornosti.

Pri izvajanju športnih in drugih aktivnostih morajo biti otroci oziroma mladostniki primerno opremljeni ter upoštevati varnostna in druga navodila vzgojitelja, učitelja ali drugega strokovnega delavca.

V primeru suma hranjenja človeku nevarnih predmetov (orožje, hladno orožje, kiji, palice ipd.) in prepovedanih psihoaktivnih substanc s strani otrok oziroma mladostnikov v prostorih strokovnega centra, strokovni delavci sami ali v prisotnosti policistov preiščejo prostore (vključno s sobami otrok oziroma mladostnikov).

Vsakršno namerno uničevanje lastnine ima za posledico popravilo škode, finančno povrnitev nastale škode ali kazenski pregon.

Delavec strokovnega centra lahko otroku oziroma mladostniku odvzame predmete ali snovi, s katerimi otrok ali mladostnik vzgojno izobraževalni proces, ogroža varnost in zdravje sebe ali drugih.

Zasežene predmete lahko starši ali skrbniki prevzamejo v skupini po dogovoru s strokovnimi delavci v skupini.

V strokovnem centru je prepovedano tetoviranje. Striženje je dovoljeno izključno na podlagi dovoljenja strokovnega delavca, ki je ob tem tudi prisoten.

4. OGLED, SPREJEM IN ODPUST OTROK IN MLADOSTNIKOV

4.1 Pred sprejemom v Strokovni center

Otroci in mladostniki so nameščeni v skladu z Družinskim zakonikom na podlagi sklepa sodišča, ki ureja družinska razmerja ali na podlagi sklepa sodišča o izreku vzgojnega ukrepa oddaje v vzgojni zavod.

Za obravnavo v preventivno svetovalni službi oz. mobilnem timu je lahko podan s strani CSD, osnovnih šol, zdravstvenih ustanov, psiholoških služb, staršev.

Otrok oziroma mladostnik mora biti ob sprejemu vsaj osnovnošolske starosti. Starost ne sme biti nižja od starosti otroka, za vključitev v osnovnošolsko izobraževanje. V primeru sklepa družinskega sodišča je najvišja starost pri sprejemu še ne dopoljenih 18 let. V primeru, da je mladostnik nameščen s sklepom sodišča v kazenskih zadevah, je najvišja starost še ne dopoljenih 21 let.

Trajanje namestitve s sklepom Družinskega sodišča je določena največ tri leta ali do polnoletnosti. Izvajanje vzgojnega ukrepa – oddaja v vzgojni zavod traja od šest mesecev do tri leta.

Pred sprejemom oziroma namestitvijo otroka/mladostnika (v nadaljevanju otroka) je obvezen ogled, ki je pomemben zaradi potrebne izmenjave informacij, vprašanj, razjasnitve nejasnosti in podobno, razen v izjemnih primerih, kadar je zaradi ogroženosti in varnosti v strokovni center namestitev nujna.

Ogleda se udeležijo starši/skrbniki oz. zakoniti zastopniki, otrok in strokovni delavec CSD. Namen ogleda je analiza pričakovanj, motiviranje, zmanjševanje strahu pri otroku in razbremenjevanje občutkov krivde staršev.

Na ogledu se predstavijo značilnosti Strokovnega centra, način dela, dnevna rutina, pravila, podajo se odgovori na zastavljena vprašanja s strani otrok, staršev in strokovnih delavcev CSD.

Starši/skrbniki, otrok/mladostnik in strokovni delavec CSD predstavijo vzroke za napotitev, težave s katerimi se srečujejo ter podajo druge potrebne in pomembne informacije.

Starši/skrbniki otroka/mladostnika so seznanjeni z nujnostjo podpisa soglasij glede posredovanja različnih poročil, izvidov, strokovnih mnenj, vključevanja v aktivnosti, objav v publikacijah ipd. CSD preda vso dokumentacijo, s katero razpolaga.

Ob odločitvi za sprejem v strokovni center se staršem posreduje informacija o potrebnih stvareh ob sprejemu (cepilna knjižica, kartica zdravstvenega zavarovanja, osebni dokument, zadnje šolsko spričevalo, davčna številka, bančna kartica ...).

Otrok ali mladostnik mora imeti ob sprejemu urejeno zdravstveno zavarovanje.

Odločitev o namestitvi v skupino

- O sprejemu otroka v skupino odloči strokovni tim.
- Strokovno skupino sestavljajo: ravnatelj, predstavniki stanovanjskih (3) in vzgojnih skupin (1). Sestava se lahko po potrebi spremeni.
- Strokovni tim prouči vso razpoložljivo dokumentacijo, v primeru pomanjkljive pa zaprosi za dopolnitev.
- Glede na prostorske zmožnosti, značilnosti in potrebe otroka in skupine, o namestitvi v skupino odloči strokovni tim.

4.2 Sprejem v Strokovni center

Na sprejemu so otrok in starši/skrbniki seznanjeni z Pravili. Otrok, starši/skrbniki in ravnatelj podpišejo dogovor.

Vsak otrok oz. mladostnik je ob sprejemu v vzgojno skupino testiran na PAS. Z rezultati testa so seznanjeni vsi prisotni na sprejemu.

V primeru namestitve v stanovanjsko skupino test na PAS ni obvezen. Test na PAS se v stanovanjskih skupinah izvede v primeru suma, da je otrok oziroma mladostnik po vplivom PAS.

Protokol izvedbe testiranja je priloga Pravil.

V osmih dneh po sprejemu ravnatelj strokovnega centra imenuje strokovno skupino za izdelavo individualiziranega vzgojnega programa. V tridesetih dneh od sprejema se izdelava individualiziran vzgojni program.

Osnovna pravila in dogovori:

- Spoštovanje vseh v strokovnem centru ter sodelovanje s strokovnimi delavci in ostalimi zaposlenimi.

- Prepoved vnašanja vseh psihoaktivnih substanc (cigaret, alkohola in ostalih nedovoljenih substanc), velja tako za otroka kot tudi za vse ostale osebe, ki se tako ali drugače vključujejo v življenje v instituciji.
- Prepoved vnašanja vseh stvari oz. pripomočkov, ki lahko kakorkoli poškodujejo ostale otroke in niso del vsakodnevnega življenja v skupini. Otrok je dolžan omenjene predmete predati vzgojitelju. Če tega ne stori, jih je vzgojitelj, zaradi njegove in varnosti drugih otrok, dolžan odvzeti, če je potrebno, ob prisotnosti policije.
- Stroga prepoved vseh vrst nasilja (fizičnega, psihičnega, verbalnega, spolnega in drugega), tako do ostalih otrok kot tudi do vseh strokovnih delavcev in ostalega osebja.
- Prepoved kajenja ali uporabe katerekoli druge psihoaktivne snovi znotraj in površinah strokovnega centra.
- Po sprejemu, zaradi privajanja na življenje v skupini, otrok ostane dva vikenda v strokovnem centru, razen v izjemnih okoliščinah, ki jih ocenijo strokovni delavci Strokovnega centra. Glede na dogovor ob sprejemu ali v IVP se lahko to obdobje spremeni.
- Skupine oz. strokovnega centra, ali aktivnosti, se ne zapušča brez vednosti prisotnega vzgojitelja. Namerna zapustitev se smatra kot beg in se ga prijavi policiji. O tem obvestimo starše in pristojni center za socialno delo, sodišče.
- Zunanji izgled otroka (pričeska, oblačila, nakit), ne sme poudarjati in spodbujati destruktivnega odnosa, sovražnosti in nestrpnosti in predstavljati tveganje za poškodbe.
- Nujna je pripravljenost za sodelovanje z vsemi potrebnimi zdravstvenimi službami (zdravnik, zobozdravnik, pedopsihiater...).
- Od otroka se pričakuje skrb za inventar, namerno poškodovanje le – tega ni dovoljeno.
- V Strokovni center ni dovoljeno vnašati vrednejših predmetov (računalnik, igralne konzole, DVD-predvajalnik, drag nakit idr.). Razen, ko je to dogovor s strokovnimi delavci v skupini. V primeru vnosa in posedovanja teh stvari, strokovni center ne prevzema odgovornosti za poškodovanje ali odtujitev teh stvari.
- Velja dogovor o uporabi mobilnih telefonov, ki ga sprejmejo v posamezni skupini.
- Denar in ostale pomembne stvari se lahko hranijo v kabinetu vzgojiteljev.
- Starši/skrbniki se imajo možnost informirati o otroku kadarkoli, glede na dejavnosti in pravila v skupini.
- Pričakuje se primerno vedenje na vseh javnih kot tudi organiziranih prevozih.

4.3 Sodelovanje in dogovori s starši/skrbniki

Starši/skrbniki sprejmejo odločitev, da se bodo aktivno, odgovorno in sproti vključevali v proces otrokovega/mladostnikovega bivanja in obravnave v naši instituciji:

- Starši/skrbniki so zavezani k aktivnemu sodelovanju v celotnem procesu otrokove/mladostnikove obravnave v strokovnem centru.
- Za uspešno pomoč otroku je nujna odkrita komunikacija.
- V dogovoru z vzgojitelji omogočijo obisk vzgojiteljev na svojem domu.
- Staršiskrbniki se redno informirajo o otroku.

- Ob izhodu otroka čez vikend domov, so starši/skrbniki dolžni redno obveščati matičnega vzgojitelja o preživetem vikendu otroka doma ter o morebitnih problemih ali dilemah.
- Starši/skrbniki se redno dogovarjajo z vzgojitelji glede prevoza otroka domov in nazaj v strokovni center.
- Staršem/skrbnikom se omogoči obisk otroka čez vikend v strokovnem centru, če je to potrebno in je v korist otroka. O tem odločajo skupinski vzgojitelji.
- S starši/skrbniki se dogovarjamo in načrtujemo posebne oblike dela, potrebne v procesu bivanja otroka v naši instituciji.
- Starši/skrbniki so se dolžni redno udeleževati sestankov, priprave in evalvacije individualiziranih vzgojnih načrtov za otroka, timskih obravnav, saj je le-to predpogoj za uspešno in kvalitetno delo z otrokom.
- V vzgojnih skupinah se odhod domov čez vikend in počitnice odobri z dovolilnico. Ob prihodu nazaj se pričakuje redno prinašanje podpisanih dovolilnic s strani staršev.

V vzgojnih skupinah svetovalni delavki izvajata skupino za starše/skrbnike. Poteka enkrat mesečno.

Ob potrebi po delu s starši/skrbniki v drugih skupinah in programih strokovnega centra se obvesti zaposleno, ki koordinira delo v mladinskih stanovanjih in delo s starši/skrbniki.

4.4 Sodelovanje in dogovori s šolami

V stanovanjskih skupinah sodelujejo z učitelji, s svetovalnimi delavci ter ostalimi delavci v šolah, matični vzgojitelji. V vzgojnih skupinah sodelujejo s šolami matični vzgojitelji in svetovalna delavka.

V okviru tega poteka:

- ažurna izmenjava informacij, sprotni posveti za posamezne otroke,
- skupni strokovni sestanki, sestanki za načrtovanje IVP, izredni sestanki,
- načrtovanje vzgojno-izobraževalnega programa,
- enotno vzgojno delovanje na otroka,
- skupna priprava posebnih vzgojno - izobraževalnih programov (različnih oblik individualnega dela),
- udeležba vzgojiteljev na govorilnih urah/roditeljskih sestankih na šolah,
- obojestransko prenašanje pomembnih informacij o otroku in delu z njim, tudi v obliki računalniških zapisov.

4.5 Sodelovanje in dogovori s CSD in družinskimi sodišči

CSD in družinska sodišča aktivno sodelujejo v celotnem procesu otrokove namestitve v našo institucijo.

Glede sodelovanja se:

- postavijo okvirni cilji za čas bivanja v strokovnem centru,

- definira se, pod katerimi pogoji se lahko otroka/mladostnika premesti znotraj ali odpusti iz strokovnega centra,
- s strokovnim delavcem CSD se dogovori o načinu rednega medsebojnega prenosa informacij,
- dogovorimo se o delu strokovnih delavcev s starši/skrbniki (iskanje nudenja pomoči družini, urejanje rejniških družin, načrtovanje vikendov in počitnic otroka v domačem okolju, dogovori glede skupne obravnave otroka/mladostnika, priprava domačega okolja na vrnitev otroka/mladostnika...),
- sprejme se dogovor o terminu prvega timskega sestanka, na katerem bo izdelan individualiziran načrt dela za otroka,
- socialni delavec CSD-ja je vabljen na strokovne sestanke in druge dejavnosti v strokovnem centru
- tako CSD, kot Mladinski dom Maribor, redno in sproti obveščata sodišče o otrokovem bivanju v strokovnem centru. Preko poročil o otroku/mladostniku, sodišča seznanjajo o otrokovem napredku ali težavah, ki se pojavljajo v vzgojno izobraževalnem procesu. Na CSD in sodišče podajajo predloge in mnenja ob izreku odločb in sklepov, pri čemer stremijo, da so predlagane vsebine v otrokovo/mladostnikovo korist.

4.6 Odpust otroka/mladostnika iz strokovnega centra

Odpust iz strokovnega centra se lahko začne na pobudo staršev/skrbnikov, CSD ali strokovnega centra. Na timskih sestankih se ovrednotijo učno - vzgojni napredek, dosežena raven osebnostne zrelosti otroka/mladostnika, okolje, v katerega otrok/mladostnik odhaja/se vrača ter možnosti za napredek v njem, obenem se oblikujejo predlogi za morebitno nadaljnjo pomoč otroku/mladostniku.

Razlogi za odpust otroka/mladostnika iz strokovnega centra so lahko različni: od zakonsko opredeljenih razlogov prenehanja (čas trajanja sklepa) za namestitvev, do zaključka učno - vzgojnega programa za otroka/mladostnika. Razlogi za premestitev ali odpust lahko nastopijo tudi v primeru, če otrok ne doseže zastavljenih ciljev, v obravnavi ne sodeluje oz. je popolnoma odklonilen do strokovnega centra in programa in je zaradi zavračanja sodelovanja in dejanj otroka/mladostnika, ogroženo njegovo ali življenje drugih udeležencev učno – vzgojnega procesa. V takem primeru strokovni center pristojnemu CSD in pristojnemu sodišču posreduje vsa potrebna poročila o otroku, CSD pa lahko pristojnemu sodišču poda predlog za prenehanje bivanja ali spremembo vzgojnega ukrepa.

Tako Strokovni center kot CSD pripravljata otroka/mladostnika in starše/skrbnike na odpust, ter že tekom obravnave iščeta ustrezno pomoč otroku/mladostniku in družini tudi v prihodnosti (spremljanje družine v obliki svetovanja, nudenje pomoči staršem/skrbnikov pri osvajanju novih starševskih znanj, obiski na domu, pripravlja se okolje na otrokovo/mladostnikovo vrnitev).

Otrok/mladostnik, starši/skrbniki, Strokovni center, CSD v sodelovanju z drugimi strokovnjaki, ki obravnavajo otroka, pripravijo načrt dela za odpust otroka/mladostnika iz strokovnega centra (spremljanje družine in otroka/mladostnika ter nudenje pomoči s strani CSD, vzpostavitev stika s šolami, nadaljevanje pedopsihiatrične obravnave, premestitev v mladinsko stanovanje).

Strokovni center posreduje CSD in pristojnemu sodišču zaključno poročilo o otroku/mladostniku, da sodišče lahko izda sklep o prenehanju ali spremembi namestitve.

V primeru namestitve s sklepom Okrožnega sodišča za kazenske zadeve, sodišče s pravnomočnim sklepom odloči o prenehanju vzgojnega ukrepa.

4.7 Stroški bivanja

Stroški bivanja v strokovnem centru se krijejo iz prihodkov iz državnega proračuna za izvajanje vzgojno izobraževalne dejavnosti v strokovnem centru.

Stroški bivanja v mladinskem stanovanju se opredelijo v pogodbi o uporabi mladinskega stanovanja.

Starši oziroma skrbniki ali otrok oz. mladostnik, če ima sredstva, morajo povrniti stroške za teste na PAS, ki jih opravijo otroci oziroma mladostniki na lastno željo, v primeru da so ti pozitivni; starši oziroma skrbniki morajo povrniti tudi stroške namerno povzročene škode s strani otroka oziroma mladostnika.

Ravnanje z denarjem (štipendija, preživnina, botrstvo, pokojnina) se opredeli v individualiziranem vzgojnem programu in dogovori v skupini.

4.8 Status med namestitvijo

V strokovnem centru so nameščeni otroci in mladostniki s čustveno vedenjskimi težavami ali motnjami, težavami v socialni integraciji, mladoletni storilci kaznivih dejanj.

Otroci in mladostniki bivajo v strokovnem centru na podlagi sklepa družinskega sodišča o namestitvi v strokovni center ali vzgojnega ukrepa - oddaja v vzgojni zavod, ki ga mladostniku izreče sodišče za mladoletnike v kazenskih zadevah.

Otrok oziroma mladostnik je v času bivanja v strokovnem centru vpisan v centralno evidenco udeležencev vzgoje in izobraževanja.

Otrok oziroma mladostnik ima v času bivanja v strokovnem centru v upravni enoti, v kateri je enota strokovnega centra, urejeno začasno prebivališče.

Strokovni center izpiše otroka ali mladostnika iz centralne evidence na dan pravnomočnosti sklepa sodišča o prenehanju namestitve v strokovni center.

V primeru, da je otrok oziroma mladostnik nameščen po sklepu družinskega sodišča, mu namestitev lahko preneha z dopolnjeno polnoletnostjo.

Prejšnji odstavek ne velja za mladostnika, ki se strinja z namestitvijo v strokovni center po polnoletnosti in to pisno potrdi s prošnjo o nadaljevanju vzgojno izobraževalnega dela v strokovnem centru. Prošnjo po posvetu s strokovno skupino za IVP odobri ravnatelj strokovnega centra.

Mladostnik, ki se strinja z namestitvijo v strokovni center po polnoletnosti, lahko kadarkoli prekine bivanje, prav tako lahko mladostniku, ki je prostovoljno nameščen v strokovni center, bivanje v strokovnem centru zaradi razlogov nesodelovanja v vzgoji in izobraževanju ali kršenja pravil prekine strokovni center.

5. ORGANIZIRANOST

Strokovni center ima več enot v katerih se odvija vzgojno izobraževalno delo. Enote strokovnega centra delujejo na naslovih v različnih krajih in občinah Republike Slovenije.

Strokovni center deluje po stopenjskem modelu. Enote sprejemajo otroke in mladostnike različno po:

- spolu,
- starosti,
- vzgojni in/ali učni problematiki,
- sklepu sodišča v kazenskih zadevah ali sklepu sodišča v družinskih zadevah,
- drugo.

Oblike dela:

- **Preventivne oblike dela:**
preventivno svetovalno delo
mobilni tim
skupina v dnevni obliki (poldnevni program)
- **Oblike namestitev:**
stanovanjska skupina
vzgojna skupina
intenzivna skupina
Španova kmetija (terapevtska kmetija)
- **Predodpustna in poodpustna obravnava:**
mladinska stanovanja
ohranjanje kontakta z matičnim vzgojiteljem
skupina v dnevni obliki (poldnevni program)

5.1 Preventivne oblike dela

5.1.1 Preventivno svetovalna služba in mobilni tim

Izvaja dela v skladu s 6. členom Zakona o obravnavi otrok in mladostnikov s čustveno vedenjskimi motnjami in težavami v vzgoji in izobraževanju.

Strokovni center otroku ali mladostniku s čustvenimi in vedenjskimi težavami nudi kontinuiteto pomoči, ki zajema:

- svetovanje vrtcu, šoli ali staršem, lahko pa tudi za otroka ali mladostnika pomembnim osebam,
- pomoč mobilnega tima,
- pripravo strokovnega poročila mobilnega tima.

Svetovanje iz prve alineje prejšnjega odstavka se izvaja po pisnem zaprosilu vrtca ali šole, ki s svojimi strokovnimi delavci otroku ali mladostniku s čustvenimi in vedenjskimi težavami ne zmore več zagotavljati ustrezne pomoči. Vrtec ali šola zaprosilu priložita tudi poročilo, iz katerega je razviden obseg in vrsta pomoči, ki je bila predhodno zagotovljena otroku ali mladostniku.

Za svetovanje lahko strokovni center pisno zaprosijo tudi starši/skrbniki, mladostnik ali center za socialno delo.

Strokovni center zagotovi izvajanje pomoči v desetih dneh od prejema zaprosila.

Mobilni tim skupaj z vrtcem ali šolo in starši/skrbniki načrtuje posamezne cilje za premagovanje čustvenih in vedenjskih težav otroka ali mladostnika, izvaja pomoč, spremlja doseganje ciljev ter načrtuje morebitno nadaljnjo pomoč. Mobilni tim po končani obravnavi za vrtec ali šolo pripravi strokovno poročilo.

Če pomoč mobilnega tima ne zadošča, mobilni tim v strokovnem poročilu predlaga nadaljnjo pomoč otroku ali mladostniku, in sicer:

- uvedbo postopka usmerjanja,
- vključitev v dnevne oblike dela,
- napotitev v center za zgodnjo obravnavo oziroma za duševno zdravje ali
- da pobudo pristojnemu centru za socialno delo za obravnavo družine v okviru njegovih pristojnosti.

Vrtec ali šola po izdaji strokovnega poročila iz prejšnjega odstavka z njim seznanijo starše/skrbnike. Strokovno poročilo vrtec ali šola vloži v osebno mapo otroka/mladostnika ali učenca oziroma v evidenco o dijakih, ki jih obravnava svetovalna služba.

5.1.2 Poldnevni program

Poldnevni program socialno pedagoške pomoči je primerna podpora otrokom/mladostnikom in družinam v težkih življenjskih situacijah in premagovanju težkih življenjskih situacij. Še posebej je program namenjen otrokom/mladostnikom, ki so v popoldanskem času prepuščeni samim sebi. Podpora je osredotočena na krepitev, opolnomočenju staršev/skrbnikov v njihovi vlogi in zagotavljanju optimalnih pogojev za psihosocialni razvoj otrok/mladostnikov ter razvijanju njihovih potencialov.

V poldnevni program so vključeni otroci in mladostniki na predlog mobilnega tima. Kapaciteta je 6 otrok/mladostnikov. Program vodi vzgojiteljica.

5.2 NAMESTITIVNE OBLIKE

5.2.1 Stanovanjska skupina

Stanovanjske skupine delujejo po načelih družinske vzgoje. V stanovanjskih skupinah, ki jih je osem, skrbimo, da so mladostnikom zagotovljeni temeljni pogoji zdravega osebnostnega razvoja. Naši cilji so vseživljenjski napredki otrok in mladostnikov. Spodbujamo temeljne vrednote in vrline življenja – ljubezen, sočutje, spoštovanje, zaupanje, strpnost do drugačnih, pozitiven odnos do dela, izobraževanja, ustvarjanja, življenja ... V kolikor so svojci naših mladostnikov podporni, pozitivni ter so pripravljeni sodelovati, nudimo pomoč tudi otrokovi/mladostnikovi družini. Normativ za število otrok/mladostnikov v stanovanjski skupini je 8 otrok ali mladostnikov ter 4-5 vzgojiteljev, v skupini, kjer so nameščeni tudi osnovnošolci je zaposlena tudi gospodinja.

Vsak dan znova gradimo odnose zaupanja in spoštovanja, vsak dan si prizadevamo za harmonično, usklajeno delovanje skupine. Učimo se ustrezne komunikacije, primerne reševanja konfliktov, higijene prostora, osebne higijene, novih veščin ...

Ustvarjamo mirno okolje, ki kot tako nudi mladostnikom priložnost napredovanja, usvajanja novih znanj in vseživljenjskih uspehov. Učne ure in druge obveznosti v hiši – skrb za osebno urejenost in urejenost prostorov ter okolja – potekajo po dogovorjenem urniku. Posebno pomemben čas dneva so skupni obroki in prosti trenutki, ko najdemo čas za pogovor s posamezniki in celo skupino. Z učenjem sodelovanja, samostojnosti in odgovornosti na različnih področjih življenja in dela, se mladostniki pripravljajo na prehod v samostojno življenje.

5.2.2 Intenzivna skupina

Posebnost skupine je delo s posamezniki, za katere so strokovni timi ocenili, da bodo morebiti bolje funkcionirali v manjši skupini, delo poteka po enakih načelih in principih kot v običajno veliki stanovanjski skupini, le da bolj intenzivno, bolj individualizirano ter prilagojeno posameznikovim posebnostim in potrebam. Trudimo se, da mladostniki skupino doživljajo kot prostor, v katerem je temelj medsebojno sodelovanje, zaupanje in spoštovanje. V skupini skozi

različne aktivnosti in dejavnosti dobivajo možnost pogovora, osebnostnega razvoja, doživljanja uspeha, osvajanja novega znanja in veščin, razvijanja pozitivnega odnosa do drugih in do dela.

Vsakodnevne, tedenske, mesečne in druge dejavnosti načrtujemo mladostniki in vzgojitelji skupaj. Mladostniki ob spremljanju in pomoči vzgojiteljev skrbijo za red in čistočo skupnih prostorov ter svojih sob, pripravijo si obroke, spečejo pecivo, poskrbijo za osebno higieno in čista oblačila, opravijo šolske obveznosti, se učijo, likovno ustvarjajo in vključujejo v različne prostočasne aktivnosti (tudi zunaj skupine).

Mladostnike spodbujamo k zdravemu načinu življenja ter k različnim športnim aktivnostim. Skupaj praznujemo rojstne dneve ter druge praznike, igramo družabne igre, uživamo v filmskih večerih, se udeležimo prireditev v okolju, skozi projekte in enodnevne izlete spoznavamo lepote Slovenije, skrbimo za naš zeliščni vrtiček na balkonu ter z veseljem medse sprejmemo prostovoljce, ki so mladostnikom podpora pri šolskem delu kot tudi pri drugih aktivnostih.

V intenzivni skupini so lahko nameščeni največ štirje otroci ali mladostniki, ki potrebujejo intenzivno obravnavo, zaposleni so 4 vzgojitelji.

5.2.3 Španova kmetija

Posebnost skupine je ta, da se mladostniki šolajo pod posebnimi pogoji, ki so povsem prilagojeni njihovim zmožnostim in potrebam. Na podlagi njihovih močnih točk in interesov jih usmerjamo k posebej za njih prilagojeni obliki šolanja, kar jim kasneje omogoča boljši in hitrejši vstop na trg dela in lažjo zaposljivost. Kot specializirana enota Mladinskega doma Maribor stremimo k individualiziranemu delu z mladostniki, kar pomeni, da jih poskušamo skozi njihova močna področja in interese usmerjati k iskanju posebej za njih prilagojene oblike šolanja ali tudi zaposlitve.

Mladostniki in vzgojitelji sooblikujejo življenje v skupini. Samostojno skrbimo za hišo in njeno okolico, za čistočo prostorov, sami peremo perilo, si samostojno pripravljamo vse dnevne obroke in ozimnico, pečemo kruh in pecivo, skrbimo za živali, poleg tega pa ne pozabimo na šolske obveznosti. Z namenom čim boljšega mreženja, izmenjave znanj in izkušenj se povezujemo in sodelujemo z lokalno skupnostjo. Na šolskem področju je naše sodelovanje vezano predvsem na biotehniške in gostinske šole v Podravju in Pomurju.

Posebnost bivanja v naši skupini je tudi spoznavanje in spremljanje narave ter njenih plodov skozi vse letne čase, obdelovanje zemlje, pridelava in predelava pridelkov rastlinskega ter živalskega izvora (peka kruha, predelava sadja in zelenjave, izdelava testenin in rezancev).

Ker poskušamo v čim večji meri delovati samooskrbno, smo samostojno izdelali visoke in gomilaste grede ter zelenjavni vrt.

Umestitev v kmečko ruralno okolje ter naš način življenja in dela nas delata edinstvene znotraj Mladinskega doma Maribor. Naše glavno izhodišče ter vodilo pri delu z mladostniki je učenje za

življenje. Gre za pridobitev in ohranjanje vrednot tradicionalnega načina življenja, samooskrbno naravnost, hkrati pa tudi iskanje smisla, motivacije in krepitev osebnostne rasti mladostnika.

Na Španovi domačiji je prostor za 6 otrok ali mladostnikov, zanje skrbi 5 vzgojiteljev in učiteljica praktičnega usposabljanja.

5.2.4 Vzgojna skupina

V organizacijski enoti v Slivnici so 3 vzgojne skupine, v katerih otroci in mladostniki zadovoljujejo življenjske, emocionalne, socialne in razvojne potrebe. Deluje po družinskem modelu. Za otroke in mladostnike skrbijo štirje vzgojitelji, socialni pedagogi (vzgojiteljice in vzgojitelji) oz. drug kader z ustrežno izobrazbo. Po potrebi tudi drugi strokovni delavci. Delovanje skupine poteka na podlagi letnega delovnega načrta skupine, ki izhaja iz letnega delovnega načrta strokovnega centra in individualiziranih programov za posameznega otroka/mladostnika. Otrok in mladostnikov je lahko v vzgojni skupini največ deset.

Življenje in delo v skupini poteka v skladu z obveznimi vsebinami in dejavnostmi (osebna urejenost, higiena, skrb za življenjski prostor, urejanje okolice, obiskovanje pouka, učne obveznosti po pouku, učenje socialnih veščin, razvijanje interesov in sposobnosti) in precejšnjim številom dejavnosti, s katerimi delujemo vzgojno preventivno, kompenzacijsko, korektivno, integracijsko in tudi zdravstveno.

V sklopu enote Slivnica deluje tudi Hortikulturni center, v katerega se lahko vključujejo vsi otroci ali mladostniki. Mladostniki, ki niso vključeni v redne oblike izobraževanja in tisti, ki si tega želijo. Namen vključevanja je pridobivanje delovnih in življenjskih navad z delom v vrtnariji.

5.3 Predodpustna in podpustna obravnava

5.3.1 Mladinska stanovanja

Mladinsko stanovanje predstavlja sestavni del pomoči mladim, ki se po končanem bivanju v stanovanjski skupini nimajo možnosti vrniti v družino. Predstavlja pomemben korak na poti v samostojno življenje naših mladostnikov.

V vsakem od dveh mladinskih stanovanj je prostora za 2 mladostnika. Eno je namenjeno dekletom, drugo pa fantom.

Koncept dela v mladinskem stanovanju še dodatno utrdi rezultate, ki so bili doseženi tekom bivanja oz. vzgojnega procesa v stanovanjski skupini, zagotavlja postopen razvoj neodvisnosti v življenju mladostnika – na podoben način, kot se to odvija v družinskem okolju.

Ta program ni namenjen mladostnikom, ki ne želijo ali ne morejo vstopiti na delovno tržišče (si poiskati službe). Tem mladostnikom bi se naj ponudile individualne rešitve v sodelovanju z njihovimi socialnimi službami.

CILJI

- da se mladostnik opremi za samostojno življenje (realiteta, večja odgovornost mladostnika),
- da zaključi izobraževanje oz. nadaljuje izobraževanje (študij, dodatno izobraževanje, pripravništvo...),
- da se vključi v delovni proces
- da poskrbi za lastno stanovanje oz. možnost bivanja drugje.

V predodpustno obravnavo spada tudi načrt osamosvajanja, ki ga oblikujemo na zaključnem tiskem sestanku, en mesec pred odpustom.

Ohranjanje kontakta z matičnim vzgojiteljem po odpustu, je volja posameznega mladostnika, če takšno obliko pomoči potrebuje.

5.4 Domska skupnost

Na domski skupnosti lahko otroci in mladostniki izražajo in uresničujejo svoje interese in potrebe ter sodelujejo pri oblikovanju življenjskega prostora, pogojev življenja in pri oblikovanju vsebin življenja v strokovnem centru. Sestavljajo jo otroci in mladostniki ter mentorici. Na sestankih domske skupnosti, ki jo vodita mentorici, predstavniki posameznih skupin soodločajo, se dogovarjajo o pomembnih nalogah in dejavnostih v strokovnem centru, predlagajo uskladitve življenja in dela v skupinah.

6. PRAVICE IN DOLŽNOSTI OTROK IN MLADOSTNIKOV

6.1 Načela vzgojne obravnave

Vzgojna obravnava otrok in mladostnikov v strokovnem centru poteka v okviru celovite vzgojno-izobraževalne dejavnosti strokovnega centra v skladu s cilji in načeli vzgojnega programa za otroke in mladostnike s čustvenimi in vedenjskimi težavami ali motnjami. Vzgojna obravnava zajema izvajanje vzgojnega programa, individualiziranega vzgojnega programa in vzgojno ukrepanje v skladu s tem pravilnikom po načelu največje koristi otroka oziroma mladostnika.

Vzgojitelji in drugi strokovni delavci seznanjajo otroke in mladostnike s pravili, dolžnostmi in prepovedmi, ki veljajo v strokovnem centru, in jih opozarja na možne posledice kršitev.

Pri obravnavi vzgojne problematike v strokovnem centru vzgojitelji in drugi strokovni delavci sodelujejo s starši ali skrbniki ter z drugimi strokovnimi službami in osebami zunaj strokovnega centra.

6.2 Osnovne pravice in dolžnosti

Otroci in mladostniki nameščeni v Mladinskem domu Maribor imajo pravico in dolžnost, da aktivno sodelujejo v učno-vzgojnem procesu v skladu z individualiziranim programom vzgoje in izobraževanja, Pravili in pravili v skupini.

Otroci in mladostniki so dolžni dosledno upoštevati vsa pravila strokovnega centra in skupine v kateri so nameščeni, prav tako ciljev iz IVP.

Otroci in mladostniki so dolžni imeti spoštljiv in korekten odnos do drugih mladostnikov in zaposlenih.

6.3 Pravice otrok in mladostnikov

Otrok oziroma mladostnik ima v strokovnem centru pravico do:

- uporabe sobe in opreme v sobi ter drugih pogojev bivanja, določenih s temi Pravili in dogovori v skupini, IVP,
- prehrane, učenja in prostega časa ter vzgojne obravnave,
- zagotovitve zasebnosti in osebne varnosti,
- uporabe materialnih sredstev, namenjenih vzgoji in izobraževanju,
- nočnega počitka in miru ter drugih pogojev za učenje v skladu s temi Pravili in pravili v skupini,
- sodelovanja pri organiziranih skupnih dejavnostih,
- udeležbe in sodelovanja na prireditvah in drugih aktivnostih,
- pravočasnih in objektivnih informacije v zvezi z njim,
- varnosti in zaščite pred vsemi oblikami nasilja,
- pravica do zagovora in pritožbe v postopku vzgojnega ukrepanja,
- spoštljive obravnave v skladu z zakonom, mednarodnimi predpisi o človekovih in otrokovih pravicah, splošnimi pravili vedenja ter drugimi civilizacijskimi vrednotami.

6.4 Dolžnosti otrok in mladostnikov

Dolžnosti otrok oziroma mladostnikov v času bivanja v strokovnem centru so:

- da upoštevajo določila teh pravil, dogovore v skupine, sklepe IVP,
- da redno in pravočasno obiskujejo vse obveznosti skupnega organiziranega dela v strokovnem centru v skladu s pravili, pravili in dogovori v skupini,

- da redno in pravočasno opravljajo svoje obveznosti, določene s Pravili, IVP, pravili in dogovori v skupini,
- da ravnajo v skladu z navodili in odločitvami strokovnih delavcev in drugih delavcev strokovnega centra,
- da skrbijo za lastno zdravje in varnost in ne ogrožajo zdravja in varnosti ter telesne in duševne integritete drugih,
- da upoštevajo navodila in pravila za zagotavljanje požarne varnosti in zdravja pri dejavnostih, pri katerih sodelujejo,
- da pri svojem ravnanju upoštevajo predpise, medsebojne pravice in obveznosti ter spoštujejo splošna pravila vedenja in civilizacijske vrednote,
- da se spoštljivo vedejo do otrok in mladostnikov, delavcev strokovnega centra in drugih oseb,
- da skrbijo za urejenost in snažnost sobe, enote in okolja, v katerem bivajo.
- da pozitivno sooblikujejo ugled strokovnega centra in okolja, v katerem bivajo.

6.5 Prepovedi

V strokovnem centru je prepovedano:

- nasilno (verbalno, psihično, fizično ali spolno) vedenje,
- izvajanje nasilnih načinov uvajanja novincev,
- prinašanje, posedovanje, ponujanje, prodajanje, omogočanje in uživanje alkohola ali drugih drog (PAS),
- prihajanje in prisotnost pod vplivom alkohola ali drugih drog (PAS),
- prinašanje, posedovanje in uporaba predmetov in sredstev, ki lahko ogrožajo varnost in zdravje ljudi in premoženja,
- ogrožanje varnosti in zdravja drugih ter svojega,
- ogrožanje življenja živali in rastlin,
- onesnaževanje oziroma uničevanje žive in nežive narave,
- povzročanje materialne škode na inventarju strokovnega centra in privatnem inventarju,
- kakršnakoli druga dejanja oziroma opustitve, ki povzročajo škodo otrokom, mladostnikom, zaposlenim ali drugim oziroma ogrožajo ljudi, naravo, okolje, stvari in premoženje.

7. IZOBRAŽEVANJE

Strokovni center vključi otroka oziroma mladostnika v osnovnošolski ali srednješolski izobraževalni program, v izobraževanje odraslih, ali posebne oblike izobraževanja, ki so del individualiziranega vzgojnega programa.

Čas izobraževanja med namestitvijo se ne upošteva pri skupnem obsegu trajanja srednješolskega izobraževanja po zakonu, ki ureja gimnazijo ali poklicno in strokovno izobraževanje.

Mladostnik lahko v času namestitve, na podlagi individualiziranega programa, opravlja občasno delo dijaka ali študenta ali se, če se ne izobražuje, zaposli. O tem odloča strokovna skupina za IVP.

8. PRAVILA OBNAŠANJA IN RAVNANJA TER Z NJIMI POVEZANE DOLŽNOSTI IN ODGOVORNOSTI OTROK OZ. MLADOSTNIKOV

8.1 Pravila življenja in dela

Pravila življenja v skupnosti služijo socializacijskim procesom, so vzgojno korektivno sredstvo. Služijo večji urejenosti in večji kvaliteti življenja v skupini, predvsem pa varnosti vseh, ki v njem bivajo. Upoštevati jih je dolžan vsak, ne glede na to, iz katere skupine prihaja in pri uresničevanju njegovih ciljev vsak nosi tudi svojo odgovornost.

SPLOŠNI DEL

- V strokovnem centru veljajo pravila vedenja, ki temeljijo na medsebojnem spoštovanju in upoštevanju drug drugega. Za kar smo odgovorni vsi.
- Vsi smo dolžni čuvati inventar znotraj in zunaj Strokovnega centra. Namerno škodo je storilec dolžan poravnati.
- Vsi skrbimo za red in čistočo znotraj in v okolici Strokovnega centra.
- Vsi skrbimo za osebno higieno in higieno osebnega prostora.

- V vseh skupinah strokovni centra je obvezna uporaba hišnih copat.
- Znotraj strokovnega centra ne nosimo pokrival, kapuc in bund. Oblačil si ni dovoljeno izposojati, zamenjevati in namerno uničevati.
- Prepovedano je plezanje in zadrževanje na vseh objektih, prostorih in površinah, ki niso temu namenjeni in katerih uporaba ogroža življenje in varnost otrok/mladostnikov.

DNEVNA RUTINA

Otroci in mladostniki vstajajo glede na njihove obveznosti, ob pouka prostih dnevih pa do 9.00 ure. Po dogovoru z vzgojiteljem lahko vstanejo zaradi učenja, izletov, ekskurzij, tekmovanj ipd. tudi prej oz. pozneje.

Otroci in mladostniki se morajo zjutraj urediti in obleči primerno vremenu in aktivnosti, ki se bo izvajala. Oblačila, pričeske, nakit in ličila, ki so namenjena zabavnim priložnostim, ne sodijo v Strokovni center/šolo. Iz varnostnih (množica otrok/mladostnikov, šport...) in zdravstvenih razlogov to velja tudi za različne modne dodatke.

Zajtrk in osebna higiena sta pomemben del dneva in jutranje rutine pred odhodom v šolo,

- V šolo gredo otroci dovolj zgodaj, da pravočasno pridejo v šolo.

- Kosilo je ob delavnikih predvideno po prihodu v skupino in je prilagojeno obveznostim in posebnostim.
- Popoldanske aktivnosti potekajo po načrtovanem programu posameznih skupin in zajemajo:
 - učne ure
 - interesne dejavnosti na nivoju skupine
 - interesne dejavnosti posameznika
 - različne družabne aktivnosti,
 - delovne zaposlitve in opravila v strokovnem centru ter v njegovi okolici,
 - delovne akcije,
 - individualno učenje,
 - individualno svetovanje,
 - druge načrtovane in priložnostne aktivnosti.

Od otroka ali mladostnika se pričakuje vključitev in redno obiskovanje vsaj ene interesne dejavnosti.

V vzgojnih skupinah:

- trajajo učne ure od 17.00 do 18.30 ure,
- med učnimi urami niso dovoljeni izhodi in zadrževanje izven matičnih skupin ter uporaba telefona v neizobraževalne namene,
- uporaba mobilnega telefona, tablice, računalnika je prepovedana med učnimi urami, skupinskimi aktivnostmi, sestanki, med obroki in v času nočnega počitka,
- otroci/mladostniki se zadržujejo v svoji skupini in smejo v drugo skupino ali drugam (uta, vrt) samo z dovoljenjem vzgojitelja ter tistega vzgojitelja, v čigar skupino so namenjeni. Vsako nedovoljeno zapuščanje ustanove z okolico se obravnava kot beg,
- večerja je ob delavnikih med 18.30 in 18.45 uro, ob ostalih dnevih pa po dogovoru v skupini,
- večerne aktivnosti potekajo po programih posameznih skupin,
- med delavniki se ob 20.30 uri se vse aktivnosti končajo. Osnovnošolci se do 21.00 ure uredijo in pripravijo na nočni počitek. Srednješolci do 22.00,
- v času nočnega počitka, morata biti v skupinah mir in tišina
- med vikendi in v počitnicah potekajo dejavnosti po prilagojenem učno-vzgojnem programu za katerega je odgovoren dežurni vzgojitelj.

V stanovanjskih skupinah:

- Je uporaba telefona omejena v skladu z dogovorom in pravili v skupini, IVP.
- Večerna rutina poteka v skladu z dogovori v skupini, za katere so odgovorni prisotni vzgojitelji.
- v času nočnega počitka, morata biti v skupinah mir in tišina
- Med vikendi in v počitnicah potekajo dejavnosti po prilagojenem učno-vzgojnem programu za katerega je odgovoren dežurni vzgojitelj.

POSEBNI DEL

- Najstrožje so prepovedane vse oblike verbalnega, fizičnega, psihičnega in spolnega nasilja, tako do otrok/mladostnikov kot do vseh zaposlenih v strokovnem centru.
- Prepovedano je nedovoljeno prisvajanje/kraja denarja in lastnine.
- Prepovedano je kajenje, prinašanje, posedovanje, ponujanje, prodajanje ali uživanje alkohola, drog in drugih psihoaktivnih substanc ter napeljevanje drugih k takemu dejanju.
- Vzgojitelji so praviloma dosegljivi na mobilni telefon skupine.

8.2 Prehranjevanje in ravnanje z živili

Prehranjevanje:

Strokovni center zagotavlja otrokom/mladostnikom prehrano v okviru centralne kuhinje (kosilo) in posamezne skupine. V času vikendov in počitnic si otroci skupaj z vzgojitelji, hrano pripravijo sami.

Prehrana v strokovnem centru zajema zajtrk, kosilo, popoldansko malico in večerjo. Tudi dopoldansko malico za tiste, ki so dopolne v skupini. Dietni obroki so organizirani na podlagi zdravniških potrdil. Otroci upoštevajo pravila kulturnega prehranjevanja ter imajo spoštljiv odnos do hrane.

Naročanje hrane v skupine strokovnega centra je otrokom oziroma mladostnikom prepovedano. Prav tako ni dovoljeno odnašanje hrane v spalnice.

Uživanje energijskih pijač v strokovni centru ni dovoljeno.

Centralna kuhinja in jedilnica:

- vstop v kuhinjske prostore je dovoljen le osebju kuhinje,
- v vzgojnih skupinah poteka prehranjevanje v skupini, razen kosila, ki je v skupni jedilnici od ponedeljka do petka: kosilo je ob 13.00 – 16:00 ure.

8.3 Omejitve uporabe denarja, naprav, pripomočkov

V Strokovnem centru ni dovoljena uporaba in posedovanje predmetov in snovi, s katerimi bi ogrožali varnost sebe in drugih.

V Strokovni centru je uporaba mobilnih telefonov omejena glede na obliko namestitve in dogovore v skupini ter sklepe IVP .

Prepovedano je posedovanje več mobilnih telefonov.

V Strokovni center ni dovoljeno vnašati vrednejše aparature oz. predmete, razen v dogovoru s skupinskimi vzgojitelji. V primeru vnosa in posedovanja teh stvari, Strokovni center ne prevzema odgovornosti za poškodovanje ali odtujitev teh stvari. Dragocene predmete ima otrok oziroma mladostnik pri sebi na lastno odgovornost oz. jih lahko hrani v kabinetu vzgojiteljev.

Denar in dokumente lahko ima pri sebi na podlagi odločitev strokovne skupine za IVP.

Posojanje, izmenjevanje ali prodajanje osebnih predmetov ni dovoljeno.

Prepovedane so tudi športne stave.

Strogo je prepovedana zloraba gasilnih aparatov.

8.4 Pravila obnašanja na sprehodih, izletih in ekskurzijah

Na sprehodih, izletih, projektih in ekskurzijah (v nadaljevanju ekskurzija) načeloma veljajo vsa pravila in prepovedi, ki veljajo tudi v strokovni centru.

- Upoštevati je potrebno navodila vodje ekskurzije in vseh spremljevalcev.
- Na ekskurziji je prepovedano vsako oddaljevanje od skupine, brez dovoljenja.
- Za odhod na ekskurzijo in glede na njen cilj, se je potrebno primerno obleči in obuti.
- V prometu je potrebno upoštevati cestno prometne predpise.
- Upoštevati je potrebno pravila obnašanja na javnih prevoznih sredstvih.
- Upoštevati je potrebno vsa pravila, ki veljajo tam, kjer ekskurzija poteka.
- Vsak je v prvi vrsti sam odgovoren za zagotavljanje svoje varnosti.

Ekskurzije se organizirajo v skladu z LDN in Varnostnim načrtom aktivnosti

8.5 Pot otrok/mladostnikov domov in vračanje nazaj

Prevozi domov se organizirajo glede na potrebe otrok/mladostnikov in obstoječe možnosti prevozov (starši/skrbniki ali javni prevoz).

Izjemoma otroke oz. mladostnike peljemo domov.

V vzgojnih skupinah otroci in mladostniki ob odhodu domov dobijo dovolilnice, ki jih podpisane prinesejo nazaj.

Otrokova oz. mladostnikova odgovornost je, da med potjo skrbi za svojo varnost.

8.6 Obveščanje o odsotnosti otrok/mladostnikov

V kolikor se otrok oz. mladostnik ne vrne od doma, morajo starši/skrbniki sporočiti razlog nevratanja tisti trenutek, ko razlog nastopi. Sporočijo neposredno vzgojitelju skupine, v kateri je otrok/mladostnik ali na številko dežurne skupine ali v tajništvo in s tem zagotovijo, da bodo sami v tem času odgovorni za otroka/mladostnika. Otrok/mladostnik se mora nemudoma vrniti, ko razlog nevratanja preneha.

Vzgojitelj otroka/mladostnika se mora s starši/skrbniki otroka/mladostnika o vzroku izostanka pogovoriti in dogovoriti o trajanju izostanka, v kolikor bo odsotnost daljša (bolezen, poškodba). Potrebno nam je poslati ali predložiti zdravniško oz. drugo ustrezno dokumentacijo iz katere je razvidno, da je otrokova/mladostnikova odsotnost opravičljiva.

Starši/skrbniki in vzgojitelji se lahko dogovorijo tudi za druge, dalj časa trajajoče odsotnosti ob posebnih dogodkih v družini, skupno preživljanje dopusta z družino, verski prazniki in podobno. Strokovni center v določenih primerih o načrtovanih daljših odsotnostih pridobi tudi mnenje pristojnega Centra za socialno delo, po potrebi tudi sodišča.

Posebni neopravičeni izostanki so tako imenovani pobegi oziroma begi, ko otrok/mladostnik brez vednosti in dovoljenja strokovnih delavcev zavoda odide (pobegne) iz skupine ali se ne vrne kot dogovorjeno.

Otroka/mladostnika se ob odhodu iz skupine najprej poskuša ustaviti, ga pregovoriti, da ostane, v kolikor pa vseeno odide, se dejanje prijavi na policijo. Obvesti se starše, CSD in pristojno sodišče.

V primeru če se ne vrne od doma ali iz šole kot dogovorjeno, je to enako kot če pobegne iz skupine.

Prijavo na policijo takoj poda oseba, ki je beg opazila ali ugotovila, da se ni vrnil in je zadevo v prvi fazi obravnavala.

8.7 Posebne prepovedi / pravila

Otroka/mladostnika, ki je vinjen ali pod vplivom kakršnihkoli drugih psihoaktivnih substanc, starši/skrbniki ne pošiljajo oz. ne pripeljejo nazaj v strokovni center, pač pa mu priskrbijo medicinsko pomoč v domačem okolju in se vrne ko je za njegovo zdravje poskrbljeno.

Če otrokovo/mladostnikovo zdravstveno stanje ogroža zdravje ostalih v skupini in strokovnem centru, če je možno starši/skrbniki poskrbijo, da mu do ozdravitve omogočijo bivanje v domači oskrbi.

Če je domače okolje v katerega otrok/mladostnik zahaja zanj iz več razlogov in na več načinov ogrožajoče, ali če se sam v domačem okolju vede skrajno neprimerno, ogroža sebe in druge, o naših ugotovitvah seznanimo pristojni CSD, po potrebi tudi pristojna sodišča. Po posvetu z vsemi ustreznimi strokovnimi službami, otroku/mladostniku omejimo izhode v domače okolje.

Če je otrok/mladostnik zaradi bolezni dalj časa odsoten, lahko po presoji vzgojiteljskega tima ostaja v zavodu tudi med vikendi z namenom, da nadoknadi zamujeno na učnem in vzgojnem področju.

9. ODPRTOST INSTITUCIJE

Kakor v skupini se tudi na ravni strokovnega centra povezujemo z otrokovo/mladostnikovo družino in zunanjimi strokovnimi službami. Upoštevamo načelo sodelovanja in nudenja pomoči družini. Obenem delamo po načelu odprtosti in integracije v okolje, zato mladostniku omogočamo stik v širšo socialno mrežo, ki je načrtovan s posameznimi akcijami in dejavnostmi.

Skupaj načrtujemo izobraževalni, vzgojni in terapevtski program, ki vključuje:

- organizacijo raznolikih projektov,
- sodelovanje s strokovnjaki in svetovalnimi službami,
- sodelovanje v različnih dejavnostih, na natečajih, tekmovanjih,
- različne oblike psihosocialne pomoči,
- sodelovanje z zavodi in fakultetami ter drugimi ustanovami oz. društvi,
- sodelovanje na mednarodnih projektih,
- sodelovanje in predstavitve v medijih idr.

9. VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI ZA POSAMEZNE KRŠITVE PRAVIL

9.1 Pravna podlaga za vzgojne ukrepe

Otrokom/mladostnikom se zaradi storjenih kršitev izrečejo vzgojni ukrepi, določeni s temi Pravili. Pri izvajanju teh ukrepov, se upošteva temeljna zakonodaja.

Po Zakonu o osnovni šoli, čl. 60/d, so vzgojne dejavnosti proaktivne, preventivne, svetovalne, usmerjevalne ter druge, s katerimi šola/zavod razvija varno in spodbudno okolje za doseganje ciljev iz 2. člena omenjenega zakona.

Namen vzgojnih ukrepov je, da se otrokom in mladostnikom z varstvom, s pomočjo, z nadzorom nad njimi in z razvijanjem njihove osebne odgovornosti, zagotavljajo njihova vzgoja in ustrezen osebni razvoj.

Pri izbiri določenega ukrepa se upoštevajo:

- predvidene vzgojno-pedagoške posledice ukrepa, cilji, ki se želijo doseči,
- primernost in izvedljivost ukrepa, zmožnost presoje lastnih dejanj glede na starost, zrelost,
- mentalne sposobnosti ter druge osebne značilnosti otroka/mladostnika,
- nagibi oz. motivi za dejanja,
- škodljivost dejanja in
- ponavljajoče kršitve.

9.2 Sprejemanje odločitev za vzgojni ukrep

Vzgojna obravnava otrok/mladostnikov vključuje za otroke/mladostnike vnaprej znane posledice, ki nastopijo, kadar kršijo Pravila, določila IVP in pravila ter dogovore v skupini.

Probleme vedno rešujejo vsi, ki so vanje vpleteni. V kolikor je le mogoče težavo oziroma problem razrešijo v skladu s Pravili. V kolikor to ni mogoče, določijo možne načine reševanja problema, hkrati pa določijo ustrezne oblike pomoči otroku/mladostniku.

O obravnavi manjših kršitev pravil, ko otrok ne upošteva dogovorjenih pravil in odgovornosti se vzgojitelji individualno odločajo o ukrepih, glede na osebnostne značilnosti in razvojno stopnjo otroka/mladostnika, okoliščine, predhodne izkušnje ipd. V primeru težjih kršitev sodelujejo tudi vodstvo in v vzgojnih skupinah še svetovalna služba.

Vzgojne ukrepe uporabimo, kadar otroci/mladostniki težje ali ponavljajoče kršijo pomembna pravila, dogovore ali vrednote. To so koraki za učenje in krepitev socialno zaželenih in funkcionalnih oblik vedenja.

Pri tem upoštevamo naslednja načela:

- prevzemanje odgovornosti za svoje vedenje in povračilo škode, ki jo je otrok/mladostnik povzročil,
- ne sme se kršiti otrokovih/mladostnikovih osnovnih pravic in potreb (npr. hrana, spoštovanje),
- usmerjenost na vedenje,
- doslednost,
- poštenost, pravičnost,
- uravnoteženost s pohvalami in nagradami.

9.3 Načini izvajanja in vrste vzgojnih ukrepov

Vzgojne ukrepe prilagajamo vsakemu otroku oz. mladostniku individualno glede na njegove posebnosti in značilnosti (podroben opis v individualiziranih vzgojnih programih).

9.3.1 Načelo postopnega reagiranja

Pri ravnanju ob kršitvah pravil se upošteva načelo postopnega reagiranja:

- vzgojitelj najprej individualno rešuje problem z otrokom/mladostnikom. O dogodku obvesti ostale vzgojitelje v skupini in tudi starše/skrbnike. Uveljavlja se princip pogovor/dogovor: vzgojitelj otroka/mladostnika opozori na kršitev pravil, njegovo odgovornost za dejanje in posledice le-tega ter se z njim dogovori za drugačno ravnanje v prihodnje oz. poravnava škode, kjer je to možno;
- sodelovanje tima vzgojiteljev matične skupine pri obravnavi problema (če se težave ponavljajo oz. stopnjujejo in otrok/mladostnik ne spoštuje dogovora z vzgojiteljem) – vsakodnevni razgovori, tudi s starši/skrbniki, šolo, za spremljanje napredka, uporaba mediacije (tj. pogovor, skozi katerega sprti strani s pomočjo mediatorja iščeta rešitev za nastali konflikt; vključi se ga lahko na različnih stopnjah) in restitucije (tj. oblika vzgojnega postopka, katera posamezniku, ki je s svojim ravnanjem povzročil materialno ali moralno škodo drugemu, skupini ali strokovnemu centru, omogoča, da to popravi);

- sodelovanje vodstva (če se težave ponavljajo oz. stopnjujejo in otrok/mladostnik ne spoštuje prejšnjih dogovorov);
- sodelovanje pristojnega CSD (ob izrazitih, ponavljajočih težavah sklic izredne timske obravnave);
- CSD, starši/skrbniki, strokovni delavci, šole, vodstvo ter otrok/mladostnik in sodelovanje strokovnjakov zunanjih institucij (pedopsihiatri, policija, terapevti, klinični psihologi, osebni zdravnik).

Če obstaja utemeljen sum, da gre za kršitve, ki imajo elemente kaznivega dejanja, je strokovni delavec dolžan o tem obvestiti vodstvo strokovnega centra, starše ter pristojne organe pregona, policijo.

9.3.2 Vzgojni ukrepi

- pogovor z otrokom/mladostnikom,
- pogovor, v katerega so vključeni tudi starši/skrbniki,
- omejitve ali ukinitve ugodnosti (TV, računalnik, mobitel, gibanje izven skupine, odhod domov ob vikendih),
- opravljanje del v skupini ali okolici, ki so izven njegovih trenutnih zadolžitev (npr. popravilo namerno poškodovanih predmetov in prostorov, čiščenje površin in prostorov, odstranjevanje nedovoljenih napisov s sten,
- odvzem naprav ali predmetov, s katerimi otrok/mladostnik ogroža varnost ali onemogoča nemoteno izvedbo vzgojno-izobraževalnega dela,
- restitucija namerno povzročene škode,
- otroka/mladostnika se vključi v obravnavo zaradi zlorabe psihoaktivnih snovi,
- ob prekršku in kaznivem dejanju prijava na policijo,
- sklic izrednega timskega sestanka
- in drugi

Strokovni center lahko oblikuje in izvaja tudi druge potrebne ukrepe, ki se sprti evidentirajo.

9.4 Vrste kršitev pravil ter sankcije zanje

9.4.1 Vrste kršitev pravil

Lažje kršitve so:

- občasno neodgovorno ravnanje in neupoštevanje dolžnosti in odgovornosti,
- otrok/mladostnik ne sodeluje ali moti skupinsko dejavnost,
- malomarno ravnanje z opremo strokovnega centra in napravami ter drugim premoženjem strokovni centra,
- neodgovorno opravljanje obveznosti,
- neurejenost osebnih stvari, malomarnost pri vzdrževanju čistoče v bivalnih prostorih,
- onesnaževanje okolice strokovnega centra,
- izposojanje oblačil in predmetov...

Težje kršitve so:

- ponavljanje lažjih kršitev,
- zamujanje ob prihodu iz šole in izostajanje od pouka,
- prihod v Strokovni center pod vplivom alkohola ali drugih prepovedanih psihoaktivnih substanc,
- kršitev prepovedi kajenja v prostorih strokovnega centra,
- posedovanje alkohola ali drugih prepovedanih psihoaktivnih substanc v strokovnem centru,
- uživanje alkohola ali drugih prepovedanih psihoaktivnih substanc v strokovnem centru ali njegovi okolici,
- napeljevanje drugih k uživanju nedovoljenih substanc,
- posedovanje oziroma uporaba predmetov in sredstev, ki lahko ogrozijo varnost ljudi in premoženja v strokovnem centru (razni nevarni predmeti, snovi),
- nedovoljeno zadrževanje po tujih spalnicah,
- žaljiv odnos do otrok/mladostnikov, delavcev strokovnega centra in drugih oseb,
- izvajanje nasilnih načinov uvajanja novincev v življenje v strokovnem centru,
- nedovoljeni izhodi, nagovarjanje otrok/mladostnikov na beg in v dejavnosti, s katerimi je ogrožena njihova varnost in zdravje,
- neopravičena odsotnost, oz. nepravočasna vrnitev v strokovni center (beg),
- skrivanje denarja, telefona ali drugih nedovoljenih stvari,
- barantanje s predmeti, prodajanje svojih ali tujih stvari,
- nepooblaščno snemanje, fotografiranje ipd., nedovoljena uporaba posnetkov tako otrok/mladostnikov kot odraslih oseb,
- namerno povzročanje škode,
- popolno zavračanje kakršnekoli strokovne pomoči...

Najtežje kršitve so:

- konstantno ponavljanje težjih kršitev,
- nasilno vedenje (fizično, psihično, spolno) in/ali ogrožanje lastne varnosti in varnosti drugih,
- prinašanje, posedovanje, ponujanje, omogočanje uživanja ter zloraba alkohola ali drugih prepovedanih psihoaktivnih substanc, kljub večkratni predhodni obravnavi,
- razpečevanje prepovedanih psihoaktivnih substanc ali nasilno napeljevanje k uživanju le teh,
- grožnje s sredstvi, ki lahko ogrozijo varnost ljudi in premoženja v strokovnem centru,
- povzročitev velike materialne škode na premoženju strokovnega centra...

9.4.2 Postopki reševanja vzgojnih težav

Zaradi preglednosti se natančneje opredeljujemo do nekaterih kršitev in sankcij. Pri ostalih sankcijah kršitev se upošteva njihova podobnost. Kršitve in posledice smo razdelili v štiri stopnje:

1. **stopnja: občasno vedenje**, ki ni v skladu s pričakovanji in ga lahko vzgojitelj reši znotraj matične skupine. V reševanje so vključeni strokovni delavci matične skupine.

Ukrepi: pogovor, razgovor, opravičilo (kadar je to primerno), ponovna seznanitev s pravili, seznanitev staršev.

- 2. stopnja: ponavljajoče se težave in motnje**, ki ovirajo vzgojno delo v matični skupini ali izven matične skupine. V proces razreševanja teh težav se vključujejo vzgojitelji in starši/skrbniki; v vzgojnih skupinah tudi svetovalna služba.

Ukrepi: pogovor, razgovor, opravičilo (kadar je to primerno), ponovna seznanitev s pravili, seznanitev staršev. Odvzem ugodnosti.

- 3. stopnja: ponavljajoče se težave in motnje**, ki intenzivno ovirajo vzgojni proces. Obravnava s strani vzgojiteljev skupine, staršev in vodstva.

Ukrepi: V obravnavo se vključi vzgojitelje in vodstvo; v vzgojnih skupinah tudi svetovalno službo in starše. Odvzem ugodnosti za dalj časa.

- 4. stopnja: konstantne težave in motnje**, ki zelo intenzivno ovirajo vzgojni proces.

Ukrepi: Skliče se izredni timski sestanek. V reševanje se vključujejo tudi zunanji strokovni delavci in CSD. Vključeni so tudi starši/skrbniki. Predlog za premestitev v drugo obliko pomoči oz. namestitve, tudi izven strokovnega centra in regije.

Ob določenih, specifičnih primerih, ko gre za težje kršitve pravil (spolna zloraba, grob fizični napad in podobno) ali pri izrednih situacijah, določene stopnje ukrepanja preskočimo. Takrat zadevo obravnavamo odvisno od situacije, o tem obvestimo vodstvo, starše in po potrebi ustrezne strokovne službe ter prijavimo policiji. Naredi se zapis v evidenco kriznih situacij.

Sestavni del vsake obravnave otrok/mladostnikov so poleg ukrepov/sankcij vedno tudi vse ostale socialno-pedagoške in terapevtske oblike pomoči.

9.4.3 Pregled osebnih stvari

Pregled osebnih stvari otroka/mladostnika lahko opravi vzgojitelj ob njegovem prihodu v strokovni center, kadar obstaja sum posesti nedovoljenih predmetov in snovi.

Tudi takrat, kadar strokovni delavec oceni, da obstaja utemeljen sum, da gre za dokaze v zvezi s storjenim ali nameravanim kaznivim dejanjem, oziroma, kadar obstaja dejanska nevarnost, da se posledice kaznivega dejanja, oz. pomembni dokazi prikrijejo ali odstranijo. Pregled se opravi v prisotnosti otroka ali mladostnika in vsaj še enega strokovnega delavca zavoda. (npr. ob predaji službe)

Pri tem se stvari začasno ali trajno zasežejo.

9.4.4 Povrnitev materialne škode

Ob vsaki povzročeni materialni škodi, se naredi zapis. Zapisnik naredi oseba, ki je bila očividec dejanja oziroma, ki je škodo opazila.

V kolikor je škoda manjša, škodo lahko otrok/mladostnik popravi tako, da poškodbo sam sanira. V kolikor so izčrpane vse možnosti povračila za povzročeno materialno škodo, se vodstvo odloči, ali bo dejanje prijavilo na policijo in ga preganjalo ali pa bo strokovni center sam popravil škodo na lastne stroške, otrok/mladostnik pa bo škodo poplačal po načelih in pravilih restitucije.

V kolikor je storjena škoda večja in narejena iz objestnosti in vandalizma, se dejanje takoj prijavi policiji.

10. VARSTVO PRAVIC

V skladu s Pravili se za izvajanje vzgojnih ukrepov upoštevajo temeljne otrokove/mladostnikove pravice in dolžnosti.

Vzgojitelji sproti seznanjajo starše/skrbnike s posameznimi odklonilnimi vzorci vedenja njihovega otroka/mladostnika, na podlagi katerega so se odločili za določen ukrep.

Če otrok ali mladostnik meni, da so bile pri prebivanju ali vzgojnem delovanju v strokovnem centru kršene njegove pravice, lahko v osmih dneh od dneva, ko je izvedel za kršitev, poda pisno ali ustno na zapisnik zahtevo za varstvo pravic ravnatelju strokovnega centra. Zahtevo za varstvo pravic lahko v imenu otroka ali mladostnika podajo tudi starši/skrbniki. Če je mladostnik poslovno sposoben ali starejši od 18 let, lahko zahtevo za varstvo pravic vloži sam. Za pomoč v postopku varstva pravic si otrok ali mladostnik lahko izbere strokovnega ali drugega delavca strokovnega centra.

O zahtevi za varstvo pravic v 15 dneh od njenega prejema odloči ravnatelj s sklepom.

Zoper sklep ravnatelja je v osmih dneh od vročitve sklepa dovoljena pritožba otroka ali mladostnika ali njegovih staršev. O pritožbi odloča pritožbena komisija, ki jo je imenoval svet zavoda. Pritožbena komisija ima tri člane, eden od njih je strokovni delavec strokovnega centra, v katerem je skupina, kjer otrok ali mladostnik prebiva, druga dva pa sta strokovna delavca drugega strokovnega centra.

11. POHVALE, PRIZNANJA, UGODNOSTI

Pohvale, priznanja in različne ugodnosti so sestavni del motivacijskih dejavnikov, ki ustvarjajo spodbudno vzdušje za učinkovito učenje in življenje. V ravnotežju s sankcijo so pomembni regulatorji pri uravnavanju otrokovega/mladostnikovega vedenja.

Vrste pohval, priznanj, ugodnosti so:

- a) ustne pohvale in priznanja,
- b) pisne pohvale in priznanja (za permanenten trud in posebne dosežke na različnih področjih),
- c) ugodnosti

Pohvale, priznanja in ugodnosti se podelijo na ravni skupine.

Izredno pohvalo lahko dobi posamezen otrok oziroma mladostnik za izjemen dosežek ali dejanje, s katerim je pozitivno vplival na dinamiko v skupini ali pa je strokovni center pozitivno predstavljal v širši javnosti. Izredno pohvalo podeli ravnatelj, na predlog skupine v kateri je otrok ali mladostnik nameščen.

12. SODELOVANJE PRI ZAGOTAVLJANJU PSIHOSOCIALNEGA IN ZDRAVSTVENEGA VARSTVA OTROK OZ. MLADOSTNIKOV

OBVEZNOSTI STARŠEV/SKRBNIKOV/ZAKONITIH ZASTOPNIKOV V ZVEZI Z ZDRAVSTVENO OSKRBO OTROK/MLADOSTNIKOV

- ob namestitvi starši/skrbniki predajo zdravstveno dokumentacijo otroka/mladostnika (cepilne knjižice, zdravstvene kartice, diagnostično dokumentacijo in navodila za morebitna zdravljenja)
- starši/skrbniki vzgojitelje seznanijo z vsemi že določenimi termini v splošnih in specialističnih ambulantah, ki jih otrok/mladostnik mora obiskati,
- starši/skrbniki so dolžni sproti posredovati informacije o vsebini, poteku ter morebitnih težavah zdravljenja v domačem okolju

12.1 Ravnanja v primeru poškodb, nalezljivih bolezni in epidemij

V primeru poškodb se nudi prva medicinska pomoč, ter če je potrebno pregled pri osebnem ali dežurnemu zdravniku, od tam pa po potrebi z napotnico k zdravniku specialistu. Vse do sanacije poškodbe se ravna po navodilih zdravnikov specialistov.

Pri pojavu nalezljivih bolezni so pomembni hitri in učinkoviti proti-epidemiološki ukrepi zaradi preprečitve širjenja bolezni med otoki in zaposlenimi. Prenašalca bolezni se mora obravnavati strokovno, hitro in učinkovito, z obveznim umikom (izolacijo) od ostalih otrok/mladostnikov. Izvajati se morajo proti-epidemiološki ukrepi (razkuževanje in pogostejše umivanje rok, razkuževanje bivalnih prostorov, večkratno menjavanje posteljnin, zračenje prostorov, nošenje zaščitnih mask....).

S privolitvijo staršev ali skrbnikov otroka/mladostnika, se zaradi velike nevarnosti okužbe večjega števila drugih otrok/mladostnikov, obolelega otroka/mladostnika umakne v domačo oskrbo z vsemi zdravili in napotki o preprečevanju širjenja bolezni. V domači oskrbi otrok/mladostnik ostane do ozdravitve.

13. KONČNE DOLOČBE

Pravila strokovnega centra sprejme Svet zavoda na predlog ravnatelja. Obravnavana so tudi v strokovnem zboru/razvojnem timu, na svetu staršev.

Spremembe in dopolnitve Pravil strokovnega centra se sprejemajo in dopolnjujejo po postopku, kot je bil sprejet akt. Pravila strokovnega centra se objavijo tudi na spletni strani.

Vsaka skupina izhajajoč in v skladu s temi Pravili lahko oblikuje tudi svoja interna pravila in dogovore.

13.1 Veljavnost

Pravila strokovnega centra začnejo veljati naslednji dan po sprejetju na seji Sveta zavoda Mladinskega doma Maribor.

Ravnatelj:
Milan Došen

Predsednik sveta zavoda:

Rok Šoštarč

